

వాల్మీకి రామాయణం- సుందరకాండ

61. ఏకషష్ఠితమః సర్గః - మధువనప్రవేశః

|| మధువనప్రవేశః ||

తతో జాంబవతో వాక్యమగృహ్లాంత వనౌకసః |
 అంగదప్రముఖా వీరా హనూమాంశ్చ మహాకపిః || 1 ||

ప్రీతిమంతస్తతః సర్వే వాయుపుత్రపురఃసరాః |
 మహేంద్రాద్రిం పరిత్యజ్య పుష్లవృషః ప్లవగర్షభాః || 2 ||

మేరుమందరసంకాశా మత్తా ఇవ మహాగజాః |
 ఛాదయంత ఇవాకాశం మహాకాయా మహాబలాః || 3 ||

సభాజ్యమానం భూతైస్తమాత్మవంతం మహాబలమ్ |
 హనుమంతం మహావేగం వహంత ఇవ దృష్టిభిః || 4 ||

రాఘవే చార్థనిర్పత్తిం కర్తుం చ పరమం యశః |
 సమాధాయ సమృద్ధార్థాః కర్తృసిద్ధిభిరున్నతాః || 5 ||

ప్రియాఖ్యానోన్ముఖాః సర్వే సర్వే యుద్ధాభినందినః |
 సర్వే రామప్రతీకారే నిశ్చితార్థా మనస్వినః || 6 ||

ప్లవమానాః ఖమాప్లుత్య తతస్తే కాననౌకసః |
 నందనోపమమాసేదుర్వనం ద్రుమలతాయుతమ్ || 7 ||

యత్తన్తధువనం నామ సుగ్రీవస్యాభిరక్తితమ్ |
 అధృష్వం సర్వభూతానాం సర్వభూతమనోహరమ్ || 8 ||

యద్రక్షతి మహావీర్యః సదా దధిముఖః కపిః |
 మాతులః కపిముఖ్యస్య సుగ్రీవస్య మహాత్మనః || 9 ||

తే తద్వనముపాగమ్య బభూవుః పరమోత్కటాః |
 వానరా వానరేంద్రస్య మనఃకాంతతమం మహాత్ || 10 ||

తతస్తే వానరా హృష్టా దృష్ట్యా మధువనం మహాత్ |
 కుమారమభ్యయాచంత మధూని మధుపింగలాః || 11 ||

తతః కుమారస్తాన్ప్రధాన్ జాంబవత్ప్రముఖాన్కపీన్ |
 అనుమాన్య దదౌ తేషాం నిసర్గం మధుభక్షణే || 12 ||

తతశ్చానుమతాః సర్వే సంప్రహృష్టా వనౌకసః |
 ముదితాః ప్రేరితాశ్చాపి ప్రన్యత్యంతోఽభవంస్తతః || 13 ||

వాల్మీకి రామాయణం- సుందరకాండ

61. ఏకషష్ఠితమః సర్గః - మధువనప్రవేశః

గాయంతి కేచిత్త్రణమంతి కేచి న్భ్రత్యంతి కేచిత్త్రహసంతి కేచిత్ |
 పతంతి కేచిద్విచరంతి కేచి త్స్నవంతి కేచిత్త్రలపంతి కేచిత్ || 14 ||

పరస్పరం కేచిదుపాశ్రయంతే పరస్పరం కేచిదుపాక్రమంతే |
 పరస్పరం కేచిదుపబ్రువంతే పరస్పరం కేచిదుపారమంతే || 15 ||

ద్రుమాద్దుమం కేచిదభిద్రవంతే క్షితౌ నగాగ్రాన్నిపతంతి కేచిత్ |
 మహీతలాత్కేచిదుదీర్ణవేగా మహాద్దుమాగ్రాణ్యభిసంపతంతి || 16 ||

గాయంతమన్యః ప్రహసన్సుపైతి హసంతమన్యః ప్రరుదన్సుపైతి |
 రుదంతమన్యః ప్రణదన్సుపైతి నుదంతమన్యః ప్రణుదన్సుపైతి || 17 ||

సమాకులం తత్కపిసైన్యమాసీ న్నృధుప్రపానోత్కటసత్త్వచేష్టమ్ |
 న చాత్ర కశ్చిన్న బభూవ మత్తో న చాత్ర కశ్చిన్న బభూవ తృప్తః || 18 ||

తతో వనం తైః పరిభక్ష్మాణం ద్రుమాంశ్చ విధ్వంసితపత్రపుష్పాన్ |
 సమీక్ష్ కోపాద్ధధివక్త్రనామా నివారయామాస కపిః కపీంస్తాన్ || 19 ||

స తైః ప్రవృద్ధైః పరిభర్త్వామానో వనస్య గోప్తా హరివీరవృద్ధః |
 చకార భూయో మతిముగ్రతేజా వనస్య రక్షాం ప్రతి వానరేభ్యః || 20 ||

ఉవాచ కాంశ్చిత్పరుషాణి ధృష్ట మసక్తమన్యాంశ్చ తలైర్బహూన |
 సమేత్య కైశ్చిత్కలహం చకార తదైవ సామ్నోపజగామ కాంశ్చిత్ || 21 ||

స తైర్బదాత్సంపరివార్య వాక్ష్వై ర్బలాచ్ఛ తేన ప్రతివార్యమాణైః |
 ప్రధర్షితస్త్రక్తభయైః సమేత్య ప్రకృష్యతే చాప్యనవేక్ష దోషమ్ || 22 ||

నఖైస్తుదంతో దశనైర్దశంత స్తలైశ్చ పాదైశ్చ సమాపయంతః |
 మదాత్కపిం తం కపయః సమగ్రా మహావనం నిర్విషయం చ చక్రూః || 23 ||

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే సుందరకాండే
 ఏకషష్ఠితమః సర్గః || 61 ||

